

deriblandt om adskillige, jeg ikke har nogen stor Interesse for, og da jeg har Forretninger paa andre Steder, tillader jeg mig undertiden at forlade Thinget, uagtet det ærede Medlem har Ordet og har saa maattet renoncere paa den Fornøjelse at høre ham. Det ærede Medlem gjør mig fremdeles Uret, naar han sagde, at jeg særlig havde bebreidet Bondestanden Mangel paa Kjendskab til Historie. Denne Bebreidelse gjælder Flere, den gjælder i det Hele taget det danske Folk. Hele Folket, alle Stænder og Klasser, kjende for lidt til mange Perioder af vor Historie, maaske netop de Perioder, som ligge Nutiden nærmest — det er altsaa ingenlunde en Bebreidelse, som rettes mod Bondestanden alene. Men naar forsværgt det ærede Medlem yttrede en saa tryk Forvisning om, at der altid vil blive bevilget Universitetet, hvad det forlanger, saa er det netop farligt, at Kjendstaben til Historien er saa ringe, og at ogsaa i andre Retninger Respekten for Landens Gjerning er saa ringe. Det er netop denne Omstændighed, som gjør, at man ikke kan have den Tryghed med Hensyn til Fremtiden, som det ærede Medlem vedkjender sig. Det ærede Medlem tilspøiede, at naar Universitetet yttrede Meninger, som det ærede Medlem og hans Standsfæller anfaa for umulige, og naar der ikke blev taget forffjellige Hensyn ved Udtalelsen af disse Meninger, saa kunde man ikke fortenke Publikum eller nærmest ham og hans Standsfæller, i at de fattede Mistillid til Universitetet. Men det, som gjør, at man ikke kan betragte Fremtiden med saa stor Tryghed, er jo netop det, at der er Meninger, som for det ærede Medlem og hans Standsfæller synes umulige og som de forlange, Ingen maa udtale, og naar disse Meninger frit blive udtalte fra Universitetets Side, opstaar der let en Utilbøjelighed til at bevilge denne Anstalt, hvis Opgave det netop er til enhver Tid at fremme Sandhedens Sag og at udtale, hvad dens Lærere og Docenter anse for Sandhed, de fornødne Midler, og det er det, det nærværende Lovforslag tilsigter at forebygge. Een Ting maa jeg give det ærede Medlem Ret i, og det er, at Regjeringen har Medansvar for de Indgreb, der ere stete i Universitetets Formue. Det er fuldkommen rigtigt, men paa den anden Side maa det ærede Medlem ogsaa indrømme mig, at naar Folkethinget med stort Flertal har vedtaget en Beslutning paa Finantsloven, er det baade for Landstinget og Regjeringen et tvivlsomt Spørgsmaal, om man skal sende denne Finantslov tilbage og udsætte Samlingen for en uendelig Forlængelse, for Riv og Strid mellem Thingene og maaske for andre Foranstaltninger, jeg nu ikke vil nævne, da jeg veed, at der er ærede Medlemmer, der nødtigt ville høre dem udtalte, og da jeg forsværgt heller ikke selv er nogen Under af dem, Alt dette for at faae dækket en Underbalance, som man et følgende Aar eller paa anden Maade, f. Ex. ved dette Lovforslag,

har noget Gaab om at faae dækket. Mit personlige Mellemværende med det ærede Medlem vil jeg ikke sige Noget om. Jeg har den samme Tillid til Bondestandens gode Villie og gode Evner, som jeg har havt før; men jeg maa tilstaa, at den efter min Mening er altfor Ietroende og har været meget for tilbøjelig til at fatte Mistillid til de Mænd, der have været dens bedste Ledere.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Det forekommer mig, at de reiste Indsigelser imod Lovforslaget, enten de nu burde være fremkomne ved 1ste Behandling, hvad jeg rigtignok skjønner vilde have været det retteste, eller fremkomne, som nu stet ved 3die Behandling, ere blevne imødegaaede paa en saa fylldig Maade fra flere af de ærede foregaaende Taleres Side, at jeg ikke skal opholde Thinget ved at gjentage og atter gjentage til Overflødighed, hvad der tilstrækkelig klart og omfattende er udtalt af disse ærede Medlemmer; men der kunde dog maaske være Anledning til at forebygge en Misforstaaelse, som saadne Ytringer kunde lade formode er tilstede, og som det er af Bigtighed at borttrydde fuldstændig, inden Lovforslaget gaar bort fra dette Thing. Ved at omtale § 3 yttrede nemlig den ærede første Taler sig paa en saadan Maade, som om Hensigten med Lovforslaget var at slaa fast, at enhver Overstridelse skulde dækkes, uden at dette af den ærede Taler fattedes i Forbindelse med de aarlige Finantslove. Den ærede Taler brugte en Ytring, og der er saadet andre, der maaske kunde fortaas paa samme Maade, som om det var hans Opfattelse, at der i § 3 fastsloges Noget, der laa udenfor de aarlige Finantslove, Noget, der ikke skulde realiseres gennem dem. I saa Henseende vil jeg henholde mig til, hvad jeg ved 2den Behandling udtalte i Anledning af det Indbringelsesforslag, der var stillet af et æret kongevalgt Medlem (Carlsen), og jeg skal kun i al mulig Korthed gjentage, at saavel Kapitalen vedbliver at være Statens Formue som Finantsloven at omfatte alle Indtægter og Udgifter til Universitetet. Jeg haaber, at der efter denne Udtalelse ikke vil kunne være nogen Misforstaaelse tilstede af min Opfattelse af Lovforslaget, og jeg skal tilspøie, at den Betænkning, der er afgivet af den nedsatte Kommission, paa ingen Maade gaar derimod, men netop fuldstændig er i Overensstemmelse dermed. Naar saa den ærede første Taler vilde vise, hvorledes det er gaaet til, at Universitetet nu havde faaet en Underbalance og sluttede af sin Fremstilling, at Sagen var den: vi have til en Tid haft gunstige Aar for Universitetet, nu er der kommet mindre gunstige Aar, i de gunstige Aar havde Universitetet oplagt af sin Kapital, i de mindre gunstige Aar brugte man det igjen, og derved vil der altsaa fremkomme en Balance, da er denne